15 Jaar, No. 39. — 's HERTOGENBOSCH. — Zaturdag 1 April 1843.

DE NOORD BRABANDER

Staat- en Letterkundig Dagblad.

DICERE VERUM QUID VETAT?
HORATIUS.

ABONNEMENTS - PRIJS
Voor de Stad.. ƒ 12.
Franco per post. » 14.

(*Verschijnende driemalen ter week*: Dingsdag, Donderdag *en*, Zaturdag.)

ADVERTENTIEN
15 *cents de regel*
behalve 35 *cents zegel.*

HOE DE KATHOLIJKEN IN NOORD-BRABAND

IN HET

BEGEVEN VAN BEDIENINGEN

BEVOORREGT ZIJN EN BLIJVEN !?!

In de Statistiek, welke wij in het vorig nummer hebben geleverd, hebben wij ons omtrent twee personen vergist. Wij haasten ons dezen misslag aanstonds te herstellen.

Wij hadden de heeren *J. E. Redelé*, hypotheekbewaarder te Eindhoven, en *F. van Glabbeek*, ontvanger der registratie enz. te Oudenbosch, opgegeven als *Protestant*. Men heeft ons berigt, dat beide *Katholijk* zijn. Het is niet meer dan billijk, dat wij zulks aanstonds aan onze lezers mededeelen. Naauwkeurigheid in statistieken is voor ons moeijelijk, zoo niet onmogelijk. Dit zal ons evenwel niet beletten dezelve mededeelen. Men zal zich genoeg beijveren, zoo wij ons bij ongeluk vergissen, gelijk wij ons nu reeds tot ons leedwezen, buiten onze schuld, vergist hebben, om het der redactie ten laste te leggen. Daaruit zullen wij gelegenheid nemen, deze onvermijdelijke abuizen te herstellen. Wij bezitten roudheid en openhartigheid genoeg, om eene vergissing openlijk te belijden, hoezeer overigens een enkel abuis hier ter zake weinig afloet. Dit blijkt uit het onderhavige geval.

Wij hadden gesteld, dat bij de hoofdadministratie der zegel-, hijpotheek-, registratie- en successieregten, slechts twee van de elf ambtenaren Katholijk waren. De heer *Redelé* Katholijk zijnde, zoo verkrijgen wij dan toch *drie* (het is enorm!) ambtenaren, die de Katholijke godsdienst belijden.

Van de ontvangers in hetzelfde vak van administratie hadden wij gezegd, dat onder de vijftien slechts vijf Katholijken gevonden werden. De heer *van Glabbeek* is ook Katholijk, wij tellen dus *zes* Katholijken van de vijftien. Is de verhouding niet schreeuwend ten gunste der Katholijken, zes van de vijftien, in eene provincie waar men 47535 protestanten telt, en daar tegen over het onaanzienlijk getal van 328,741 Katholijken aantreft, dat is meer dan 6 Katholijken tegen 1 protestant!?

De hoofd-administratien van *directe belastingen*, *accijnsen*, *in- en uitgaande regten*, met die van *registratie en hypotheken*, zijn bijna geheel uit protestanten zaamgesteld. Dit zagen wij in de vorige nummers. Evenwel in beide was toch nog ten minste ééne of meerdere plaatsen voor een of ander Katholijk voorbehouden, die, bij uitzondering onder de bevoorregten, wij zouden haast zeggen, gesmokkeld werd. Onder de agenten der Domeinen heeft men niet kunnen goedvinden één enkel Katholijk toe te laten. Waarom? Dit weet de goede hemel! Het vak is misschien wat moeijelijk van administratie voor een goedhartig Katholijk, die Bartjens wel leerde becijferen, gelijk de protestanten dat ook al leeren; maar door gebrek van aanmoediging en oefening in verderen leeftijd het niet tot de hoogte kon brengen, om juist te berekenen, als eene barriere, of eene bouwhoeve voor eenen bepaalde prijs verpacht is, dat dan ook die bepaalde prijs op bepaalden tijd moet betaald worden. Daarbij zijn dan ook zulke vele bezigheden aan die agentschappen verbonden, dat men er waarschijnlijk zonde van gemaakt heeft, om er een Katholijk ligchaam, wij wilden zeggen, een goede Katholijke ziel aan te wagen. Het is waarschijnlijk daaraan te danken, dat men er eene soort van vrijmetselarij van gemaakt heeft, om van den geheelen Noord-Brabandschen domeininboedel, noch aan jood, noch aan Katholijk eenige inzage te verleenen. Het protestantsch bestuur heeft zeer voorzigtig, in deszelfs protestantsche wijsheid de geheele kraam, onder de protestanten gehouden.

Administratie der Domeinen.

AGENTEN DER DOMEINEN.

H. W. van Grasveld te 's Hertogenbosch. . . . . PROTESTANT.
L. W. F. A. W. Baron *van Dopff* te Eindhoven. . . PROTESTANT.
M. Smits te Breda. . . . PROTESTANT.
L. H. Rijsterborgh te Klundert. . . . . PROTESTANT.
Jonkh. Mr. *P. Six* te Rozendaal en Steenbergen. . . . PROTESTANT.
W. L. F. Baron *van der Borch van Verwolde* te Zevenbergen. PROTESTANT.

Is het niet ijselijk, hoe ook hier weer de Protestanten door de Katholijken verdrongen zijn!?!

Wij voegen hier ook nog een overzigt van den Waterstaat bij, die bijna geheel uit Protestanten is samengesteld. Dit was ook zoo in België, toen het nog niet ons vereenigd was. Ook daar werkte men er op, om vooral die vakken van bestuur, welke kunde vereischten, zoo als dat van den Waterstaat werkelijk is, met Protestanten te vervullen. Was dit om de *aanzienlijkheid* der Protestanten onder de Belgen te verheffen? Om hen te doen gevoelen, dat de Protestantsche Noord-Nederlanders meer verlicht waren, dan zij, Katholijke Belgen? Men ga thans naar Belgie, en ieder onbevooroordeeld Nederlander zal moeten betuigen, dat in alle vakken van administratie daar specialiteiten worden aangetroffen, welke men in Noord-Nederland in vele vakken mist.

Wij zeggen dit niet om aan de kunde der beambten des Waterstaats in Noord-Braband te kort te doen. Wij brengen gaarne onze hulde aan hunne erkende verdiensten. Onze aanmerking geldt niet hen: zij word slechts ter dezer gelegenheid, niet *voor* hen of *om* hen gemaakt; want wij dragen hoogachting voor hunne kunde, zoowel als voor de dienstvaardigheid, waarmede zij die ten algemeene nutte aanwenden. Wij durven evenwel vragen of er ook niet onder hen meer plaats voor den Katholijk zoude kunnen worden ingeruimd? Waarom moest ook dit vak van administratie zoo bijna geheel uit Protestanten bestaan?

Waterstaat.

ALGEMEENE DIENST.

Provisioneel eerste distrikt, bevattende de provincien Noord-Braband, Gelderland, Overijssel, Groningen en Drenthe.

A. Goekoop inspecteur. . . . . PROTESTANT.
G. Blaauw ingenieur. . . . PROTESTANT.
G. Hendriks conducteur. . . . KATHOLIJK.

Rijks-Provinciale dienst

IN *NOORD-BRABAND.*

E. de Kruijff, hoofd-ingenieur, verplaatst in 1842; en vervangen door *A. de Geus*, hoofd-inspecteur te 's Bosch. PROTESTANT.
Jonkh. *E. C. B. van Rappard* provinc. ingenieur te 's Bosch. PROTESTANT.
L. Rijsterborgh rijks ingenieur te 's Bosch. PROTESTANT.
Sautyn Schavel idem te Breda. PROTESTANT.

Is het ook hier wederom niet blijkbaar, hoe de Protestanten door de Katholijken verdrongen worden!?!

ITALIE.

ROME 12 Maart. De geschillen van Rusland met het hof van Rome, worden van dag tot dag ernstiger, en het zou reeds lang tot verbreuk zijn gekomen, indien men de gevolgen van dergelijke uitersten niet gevreesd had. De Russische diplomatie tracht zich over alle maatregelen, die zij tegen de Katholijken van Polen en Rusland genomen hebben, te regtvaardigen; maar te vergeefs. Het hof van Rome meent al hare toegevendheid uitgeput te hebben en wil geene concessie geven, die eenige goedkeuring van het gedrag van het Russisch gouvernement bevat. Ook heeft men reeds verscheidene malen over eene nieuwe allocutie gesproken, waarin de H. Stoel al deszelfs grieven zou bloot leggen. Men denkt wel, dat men bij dergelijke omstandigheden niet op den goeden uitslag der onderhandelingen kan rekenen. Het hof van Rome zou er vooral op aandringen, om de destitutie van eenige bisschoppen, de restitutie der geestelijke goederen te verkrijgen, alsmede de teruggave der Katholijke Kerken aan deze eeredienst, welke aan de schismatieke Grieken zijn geschonken, de toelating van eenen Pauselijken gezant te St. Petersburg, en de vrije gemeenschap van de Geestelijkheid met den H. Stoel doch welke voorwaarden Rusland nooit zal toestaan.

Rusland heeft daarentegen gevraagd de bevestiging der onlangs benoemde bisschoppen, en een gedeelte der door haar genomen maatregelen getracht te regtvaardigen, door bij te brengen, dat zij noodzakelijk waren voor de eenheid der administratie, en dat de Jesuiten zich handelingen veroorloofden, die de veiligheid van den staat bedreigden. Rusland wil den toon aannemen van alles te doen wat in deszelfs magt is, om in goede verstandhouding met Rome te verkeeren, maar Rome is hiertoe zooveel te minder geneigd, daar alle tijdingen gewag maken van nieuwe aanvallen, die de Katholijke kerk ondergaat. Alzoo heeft de overbrenging der Akademie van Wilna naar St. Petersburg, eenen zeer diepen indruk bij het Vatikaan gemaakt. Men zegt dat het eene zuiver administratieve maatregel is; maar men kent de bedoeling van het Russische gouvernement, het wil de Katholijke godsdienst bij de godsdienst van staat ineensmelten, even als het de Poolsche nationaliteit wil vernietigen, door de inlijving bij het Russisch Rijk. (*Köln. Zeit.*)

TURKIJE.

De hoop des Russischen ministers, die zich gevleid had de Porte te zullen overhalen, hare maatregelen nopens Servie te wijzigen en van den Sultan een antwoord te erlangen, dat voldeed aan de wenschen, welke Keizer Nicolaas in eenen eigenhandigen brief had uitgedrukt, is geheel en al verijdeld. De Russische legatie heeft van het Ottomannisch departement van buitenlandsche zaken eene nota ontvangen, waarin men er sterk op aandringt, dat het antwoord van den grooten Heer onmiddelijk, zoo als het gegeven is, worde afgezonden, aangezien zijne Hoogheid niet de minste aanmerking, noch mededeeling deswegens kan aannemen, dan van de hand zelve van zijne Keizerlijke Majesteit. De turksche minister betreurt het overigens; dat hij niet in staat is aan de wenschen van den Heer de Boutenieff te voldoen.

Het schijnt derhalve, dat de Porte vast besloten heeft, in Servie het *Status quo* te behouden. Overigens schrijft men van de turksche grenzen den 10 Maart, dat de Oostenrijksche gezant bevelen had ontvangen, om de verderingen van Rusland te ondersteunen. Van den anderen kant heeft Mehemet Ali, die in dezen strijd moeijelijke verwikkelingen te gemoet ziet, door het orgaan van zijnen afgevaardigde te Konstantinopel, Said-Pacha, den Sultan doen verzekeren, dat hij geheel aan zijne belangen gehecht is, en in geval van verbreking tusschen Rusland en Turkije, geheel zijne land- en zeemagt ter beschikking van zijne Hoogheid stelt.

ENGELAND.

De Heer Walker, hoofdeigenaar van de *Times*, die bij het einde der laatste zitting voor het stek Nottingham tot lid van de kamer der gemeenten verkozen was geworden, heeft zijne plaats in de Kamer verloren, ten gevolge eener petitie tegen zijne verkiezing ingediend, ter oorzake van kuiperij. Bij te dien einde door de Kamer benoemde commissie, heeft tot zijne vernietiging der verkiezing besloten, omdat het bewezen was dat verscheidene kiezers geld ontvangen hadden om voor hem te stemmen.

SPANJE.

Volgens algemeene geruchten te Madrid verspreid zou zich de regent in de noodzakelijkheid bevinden zijn toevlugt te nemen tot eene wijziging van het ministerie, om in de cortes eene meerderheid te erlangen, welke hem de verkiezingen niet bezorgd hebben. Men veronderstelt, dat Espartero zich in de handen der gematigden werpen zal, met hun eenige portefeuilles aan te bieden; men hoopte dat de gematigden op dien prijs niet zouden nalaten om de cortes de verlenging der minderjarigheid van de koningin te ondersteunen, alhoewel zij dien maatregel altijd met de levendigste verontwaardiging van zich hebben afgeworpen. Het is dus moeijelijk zulke tijding onvoorwaardelijk aan te nemen.

FRANKRIJK.

PARIJS 28 Maart. De prins August van Saxen Coburg, aanstaande Echtgenoot van prinses Clementine, wordt alle oogenblikken te Parijs verwacht. Dezen morgen zijn verscheidene personen van zijn gevolg, en poste, op de Tuilerien aangekomen. Bij zijne aankomst zal de prins aan het Palais-Royal afstappen, dat voor zijne ontvangst wordt ingerigt.

— Nedim-Effendi, eerste secretaris van de Ottomannische ambassade, en zaakgelastigde van Turkije in Frankrijk, heeft gisteren Parijs verlaten, om Reschid-Pacha naar Constantinopel te volgen. Nedim-Effendi heeft Europa langen tijd bewoond; sinds verscheidene jaren heeft hij zich aan de fortuin van Reschid Pacha verbonden, in al de bedieningen, welke hem van het Gouvernement waren opgedragen; en hij heeft zich door een lojaal en vaderlandslievend gedrag onderscheiden. Hij zal te Constantinopel waarschijnlijk zijne plaats van Referendaris aan het ministerie van buitenlandsche zaken gaan innemen.

— De Kamer der gedeputeerden heeft de ontwerpen van wet behandeld, welke de dienst van 1840 regelen. Het heeft tot geene discussie aanleiding gegeven, ondanks het enorm, te kort. De artikelen zijn allen achtereenvolgend aangenomen.

— Men leest in het *Journal de Rouen*.

Toen eenige dagen geleden het gerucht zich verspreidde, dat ter gelegenheid van de voltrekking des tunnels van Tourville, de aannemer aan zijne werklieden een maaltijd geven zoude, waarbij men eenen gebraden os *geheel* zoude opdisschen, beschouwden velen zulks als een vastenavondsgrap. Nogthans heeft hetzelve gisteren plaats gehad. De os dien men in zijn geheel had gelaten, zonder hem zelfs den kop of de hoorens te ontnemen, is Vrijdag avond ten 9 ure aan het spit gestoken; niets was eenvoudiger, dan het middel, dat men bezigde om hem te braden. Het groote beest (de os was 50 kilogrammen zwaar en voor 750 franken gekocht), werd in de lucht opgehangen door middel eener ketting, welke aan de beide einden van het spit was vast gemaakt en gehecht aan de spit eener spil. Van bezijden had men eene laag steenen gelegd, om daarop ijzeren staven te doen rusten; daarop stookte men steenkolen. Onder den os had men eene onmetelijke braadpan geplaatst. De spit werd gedraaid door middel van eene handboom, van koks met braadpannen, bespoeiden onophoudelijk het reusachtig gebraad.

Niet ver van daar bespeurde men eene andere schouw. Deze kookten tallooze ketels met aardappelen. Des middags om half twee ure was de os gaar. Men heeft een waggon naar de geimproviseerde keuken gebragt, de spil boog zich neder, en het beest is plegtstatig op deze tafel eener nieuwe uitvinding neergelegd. De stoet der werklieden aan wier hoofd de Heer Meek, ingenieur des tunnels, de Heer Jones ondernemer en Smith inspecteur stonden, heeft zich naar den tunnel begeven. Voor den waggon trad de muzijk op, welke van Saint-Aubin derwaarts gekomen, zegevierende marschen uitvoerde. De waggon bleef midden onder den tunnel staan; een weinig verder stond eene estrade op, alwaar de Heer Jones een prachtig maal aanbood aan verscheidene ingezetenen van Rouen. De genoodigden waren ten getale van 70.

Ten twee ure beklommen vier slagters knechten den waggon, om den os te ontleden, de een met een mes, de ander met een zaag, een derde met een bakmes. De operatie duurde een geheel uur. Gedurende dit wezenlijk origineel maal, dat met vijf tonnen biers begoten werd, maakten de harmonie van Saint-Aubin en de trompetten van het 14de regiment bij afwisseling muzijk. Na den afloop van het maal stond men op om te dansen. De toevloed der aanschouwers was zoo groot, dat men zich naar buiten heeft moeten begeven om in de open lucht te dansen.

— De heer Bruat, die tot gouverneur der Marquesas-eilanden benoemd was, is van Toulon herwaarts ontboden, en het vertrek van het fregat *Uranie* gevolgelijk verschoven, waardoor het gerucht, wegens de voorgenomen ontruiming dier eilanden nog meer voedsel krijgt.

Ter beurs zeide men heden dat de Engelsche Ambassadeur op nieuw notas betrekkelijk het inbezit nemen van Otaheite aan den minister Guizot had overgereikt.

— Ook de Koning van Napels heeft bewijzen van goedkeuring wegens het gedrag der fransche autoriteiten, tijdens het bombardement van Barcelona gegeven door den consul de Lesseps tot ridder der orde van Frans I. en den heer Gattier, commandant der fransche station voor genoemde stad, tot ridder der orde van St. George te benoemen.

BELGIE.

BRUSSEL 28 Maart. Een heer, de voorstad van Laeken bewonende, kwam gisteren, omstreeks drie ure, met eene som van 5000 franken bij zich in de stad, die hij bij eenen bankier ging storten toen hij in de straat Argent komende, bewusteloos op een stoep nederviel. Eene vrouw die daar voorbij ging, belde aan het huis aan, en nam dadelijk de vlugt. De heer werd opgenomen en in het huis gebragt, terwijl men hem de noodige hulp verleende; toen hij weder bij zich zelven kwam, bemerkte hij dat de som, dien hij bij zich had, weg was. Men heeft de politie terstond van deze zaak onderrigt. (*Comm. Belg.*)

— De Heer Quetelet, directeur van het Observatorium te Brussel, heeft het volgende rapport omtrent de Komeet, in den *Moniteur Belge* doen plaatsen:

« Sedert eenige dagen worden de gemoederen slechts bezig gehouden door een opmerkelijk lichtverschijnsel, hetwelk zich eensklaps in al deszelfs luister heeft vertoond. Sedert den avond van den 17 heeft men te Brussel waargenomen eene lichtende streep, 8 à 10 graden breed op eene lengte van 70 à 80 graden, welke zich aan den hemel vertoont, zich naar den horizont neigende met eenen hoek van 30 à 40 graden. Deze streep, welker licht iets helderder is dan dat van den melkweg, neemt, tegen den avond, de rigting naar het punt waar de zon is ondergegaan.

» Hetzelfde verschijnsel is in Frankrijk, Duitschland en andere landen waargenomen, en overal wordt hetzelve aangezien voor eene Komeet, welke zich eensklaps onder dezelfen onmetelijken staart heeft vertoond.

» Eenmaal onder den invloed van deze meening, heeft men misschien verzuimd te letten op eenige bijzonderheden, welke het verschijnsel vergezellen en vooral op het roodachtig licht, hetwelk ten westen, verre achter de Pleyaden, opgaat en hetwelk voor een zwak [illegible] gehouden worden, indien het zich in eene [illegible] luchtstreek bevond.

» Hoe dit ook zij, indien het waargenomene werkelijk de staart eener komeet is, welke zich eensklaps heeft vertoond, op het oogenblik dat zij

perihelihum doorneed, zullen wij spoedig weten, waaraan wij ons te houden hebben. De op hunne hoede zijnde sterrekundigen zullen haar bij den doorgang waarnemen, zoodra zij de nabijheid der zon zal verlaten. Overigens hebben wij reden om te gelooven, dat het waarnemen van het verschijnsel bemoeijelijkt wordt door het zodiacale licht, hetwelk tegenwoordig zigtbaarder is dan zulks gewoonlijk in onze luchtstreek plaats heeft.

» Men weet, dat het zodiacale licht, omtrent het midden der zestiende eeuw ontdekt door den beroemden Dominicus Cassini, over het algemeen op de tijdstippen der dag- en nacht-eveningen het helderst schijnt. Wanneer het zich vertoont, zoo is zulks, bij het einde van den winter of bij het begin der lente, na zonsondergang, en in den herfst vóór zonsopgang. Het beslaat gewoonlijk eene ruimte van 50 of 60 graden in lengte, van de zon af gerekend, naar welke het zich gestadig rigt; de breedte bedraagt tusschen de 8 à 9 graden. Niets is gemakkelijker, volgens het gevoelen van Cassini en Mairan, die er zich ook veel mede heeft bezig gehouden, dan het zodiacale licht te verwarren met den staart eener komeet. Er is echter eene omstandigheid welke een verschil tusschen de beide verschijnselen aanwijst: zie hier wat Mairan er van zegt in zijne verhandeling over het Noorderlicht, pag. 19:

« » Men heeft ook, sedert eenige jaren, kunnen » opmerken, dat de basis van het zodiacale licht » zeer dikwijls omgeven is door eene wolk van » rook, welke deszelfs helderheid benevelt; dat » deze wolk, ter regter- en linkerzijde eenigzins » uitstrekt, en geheel en al in kleur en schijnbare digtheid overeenkomt met de donkere streep » welke men gewoonlijk onder den lichtenden boog » van het noorderlicht waarneemt. Het noorderlicht is » bij zulke gelegenheden gemeenlijk mede in het spel » en vereenigt zich boven de bedoelde wolk, met » het zodiacale licht, zich uitstrekkende naar » het noord-westen, en somtijds naar het noorden » en zelfs verder. »

« Hoe dit ook zij, indien er werkelijk eene komeet is, waarvan de streep, welke wij waarnemen, de staart is, zoo is het verschijnsel, hetwelk het publiek bezig houdt, voorzeker van ingewikkelden aard, en het licht, hetwelk zich ten westen tot achter de Pleyaden verheft, behoort tot het zodiacale licht. Volgens de gemaakte afteekeningen beslaat het juist de door Mairan in zijne verhandeling over het Noorderlicht aangewezen ruimte. »

— In den *Moniteur* van den 26 Maart heeft de Heer Quetelet nog het volgende doen plaatsen:

« De avond van gisteren was zeer merkwaardig voor de vrienden der wetenschap. De lucht was volkomen helder. Men zag den staart der komeet, maar de kern heeft men niet kunnen waarnemen, waarschijnlijk uit hoofde der dampen en wolken welke den horizont bedekten. Is men elders gelukkiger zijn geweest? De staart had de lengte behouden, maar was eenigzins minder en helder en meer naar het hemelteeken van den Orion gekeerd.

« Men heeft ook weder het zodiacale licht gezien, doch eenigzins flaauwer dan in de vorige avonden; het strekte zich tot achter de Pleyaden uit. Een gering schijnsel van Noorderlicht was insgelijks zigtbaar, zelfs nog lang nadat de staart der komeet verdwenen was.

« Eindelijk heeft men, volgens de berigten van het Koninklijk Observatorium, tegen 7 uren en 55 minuten nog een zeer schoon luchtverschijnsel waargenomen, van eenen rooden glans en eenen lichtenden streep achter zich latende. Het bevond zich tusschen den Orion en de Tweelingen, en rigtte zich van het noorden naar het zuiden. Het werd gevolgd door eenige vallende sterren, welke dezelfde rigting namen. »

NEDERLAND.

— 's HERTOGENBOSCH 30 Maart. Gisteren had hier een vreemd voorval plaats, dat droevige gevolgen had kunnen hebben. Een zeer braaf en vreedzaam ingezetene dezer stad had sinds eenige dagen koorts. Gisteren terwijl zijne vrouw naar de kerk, en eene zijner oudere dochters bezig was de kleinere kinderen te kleeden, neemt de vader een stuk ijzer, en geeft deze zijne dochter daarmede een slag op het hoofd, dat haar het bloed door de haren doet vloeijen. Zij ontvlugt; roept hulp en toen de geburen toeschoten, was de man bedaard, maar suf bij de kagchel gezeten. Het geroep der dochter had intusschen ook de politie doen toeschieten. De Med. Doct. onder wiens behandeling de patient was, werd geraadpleegd. Men vond geene teekenen van verstandverbijstering; en moest dus oordeelen, dat een aanval van koorts die woede van een oogenblik veroorzaakt had. Uit voorzigtigheid werd de lijder naar het Hospitaal vervoerd, om hem daar beter te kunnen bewaken.

— Men meldt uit Eindhoven 29 Maart, dat terwijl Mgr. de bisschop van Gerra te Eindhoven een paar dagen vertoefde, de Harmonie der stad zich beijverd heeft den doorluchtigen prelaat eene schoone serenade te brengen, terwijl Z. Hoogw. bij den Zeer Eerw. Heer Deken het middagmaal nam.

— Men schrijft uit Utrecht 25 Maart. Gisteren avond ten 8 ure is het stoffelijk overschot van den minister Anton Reinhard Falck in alle stilte alhier bijgezet.

Zoo buitengewoon groot als de verdiensten van dezen uitmuntenden staatsman waren; zoo buitengewoon groot als de verpligtingen van het Nederlandsche volk en het huis van Oranje aan dezen edelen voorstander hunner regten zijn; zoo buitengewoon eenvoudig heeft zijne ter aarde bestelling plaats gehad. Was zijne uitvaart in Belgie koninklijk, en bewezen de vertegenwoordigers der eerste rijken van Europa aan den ontslapene de laatste eer, zoo dat men uit Brussel schreef: «het scheen als of Belgie een harer waardigste mannen had verloren: » hier, op den Hollandschen grond, bij de graven zijner vaderen, schaarden zich slechts eenige weinige vrienden en warme vereerders van 's mans edele hoedanigheden met de naaste betrekkingen bij het geopende graf. Van waar, dat treffend verschil bij 's mans plegtige uitvaart in een vreemd land, en stille ter aarde bestelling in zijn Vaderland? Geen vertegenwoordiger van 's Konings Huis, geen Minister van Buitenlandsche Zaken, geene Ministers van Staat, om hunnen ambtsbroeder, geene afgevaardigden van het Instituut, om een van deszelfs verdienstelijkste leden de laatste eer te bewijzen. Geen plegtige grafttogt om het buitenland te bewijzen, hoe diep Nederland het verlies gevoelt, dat het in den Minister Falck, als een harer hechtste steunpylaren, heeft geleden. De Staats-Courant zelve heeft slechts als ter loops van den dood des Gezants gewaagd, zonder officiële en plegtige aankondiging, met bijvoeging eener beknopte biographie en mededeeling der buitengewone verdiensten van den ontslapene. Eerst heden morgen vernamen de inwoners van Utrecht, dat het lijk den vorigen avond in stilte was bijgezet, en konden het naauwelijks gelooven.

Men brenge niet ter verontschuldiging bij, dat het stoomjagt hetwelk de lijst vervoerde, door zware tegenwind opgehouden, eerst ten 7 ure des avonds, in plaats van 1 uur des middags aankwam, en er tegen een uur door den Gouverneur van Utrecht de vereischte toebereidselen waren getroffen, om den ontslapene behoorlijk te ontvangen; want al ware dit alles in orde, op bovengenoemd uur, geschied, dan ook nog was de ter aarde bestelling verre beneden de verpligtingen van den staat aan den harer waardigste dienaren geweest. Het is ons geenszins onbekend, dat de familie van den overledene om den wil der begrafenis van alle uiterlijke plegtigheid heeft afgezien, geloovende daardoor geheel in den geest van het eenvoudig karakter des afgestorvenen, als ware van alle praalvertooning, te handelen; doch indien de Minister van Buitenlandsche Zaken, door vroegere ambtsbetrekking zoo goed met het hof-ceremonieel bekend, voor de eervolle ontvangst hadde gezorgd, dan zou de familie niet genoodzaakt geweest zijn, persoonlijk kennis te geven, *dat het lijk van wijlen den Minister* Anton Reinhard Falck, *voor Utrecht was aangekomen*, en de Nederlander behoefde niet schaamrood te worden, bij de gedachte, door het Buitenland van laauwheid en ondankbaarheid te worden beschuldigd, jegens eenen man, waaraan de Natie de grootste verpligtingen heeft, wegens zijne onkreukbare getrouwheid en onwrikbare vastheid in de handhaving harer regten, ten allen ure en op iedere plaats; zoo als de hoogleeraar Mr. G. W. Vreede in zijne korte maar kernachtige grafrede zoo hartelijk als waardig heeft uitgedrukt.

's GRAVENHAGE 28 Maart.

— Gisteren morgen ten 5 ure is Z. K. H. de Kroonprins van Wurtemberg uit deze residentie naar Rotterdam vertrokken, vergezeld van HH. KK. HH. den prins en de princes van Oranje en den jeugdigen Erfprins. De Kroonprins van Wurtemberg begeeft zich van Rotterdam naar Londen, en HH. KK. HH. de Prins en Prinses van Oranje, benevens Hoogstdeszelver zoon, naar Stuttgardt.

— Gisteren morgen heeft de nieuw benoemde Burgemeester dezer residentie, Jhr. Mr. G. L. H. Hooft, den eed als zoodanig in handen van Z. Exc. den Heer Staatsraad, Gouverneur der provincie Zuid-Holland, afgelegd. Daarna is de Burgemeester in zijne voorschreven betrekking in de vergadering van den Stedelijken Raad geïnstalleerd, en heeft aldaar zitting genomen, en onmiddelijk hierop ook in de vergadering van Burgemeester en Wethouders. Vervolgens is het corps officieren der Schutterij, met den Luitenant-Kolonel Commandant aan het hoofd, Zijn Edel Achtbare met zijne benoeming komen geluk wenschen. Gisteren middag is er door de leden van den Stedelijken Raad een diner aan den nieuwen Burgemeester gegeven, waarop de Staatsraad Gouverneur, de Luitenant-Kolonel Commandant der schutterij, de beide secretarissen en de stedelijke Ontvanger genoodigd zijn. 's Avonds heeft het corps muzikanten der Schutterij aan den Burgemeester eene serenade gegeven.

— Zie hier een nader verslag van de zaak tegen J. J. Baudoin, wiens veroordeeling ter dood wij gisteren gemeld hebben.

Provinciaal Geregtshof van Gelderland.

Zitting van Zaturdag 25 Maart 1843.

In deze zitting werd het ijsselijk drama besloten, dat zich gedurende drie dagen voor de oogen van het Arnhemsche publiek had ontwikkeld. Het arrest, in de zaak van Johannes Josephus Baudoin, werd uitgesproken onder zulk een toeloop, of liever onder zulk een gedrang der menigte, dat men zelfs een oogenblik reden had voor ongeregeldheid bezorgd te zijn. In het uitvoerig gemotiveerde arrest heeft het hof aangenomen, dat de doodslag, door den beschuldigde, volgens zijne eigene bekentenis, aan Hendrika Otten gepleegd, met voorbedachten rade is volvoerd, en derhalve als moord (*assassinat*) te beschouwen is. Het bewijs hiervoor heeft het hof voornamelijk gevonden in de volgende omstandigheden:

1°. Dewijl het uit de bekentenis des beschuldigden zoowel als uit de verklaring van de getuigen gebleken is, dat de beklaagde reeds vroeger bij eene ontmoeting op den weg Hendrika Otten bedreigd heeft *haar nog eens onverhoeds te zullen overvallen*, indien zij in zijn aanzoek niet bewilligde;

2°. Dat hij, zich van Winssen naar Nijmegen begevende, door allerlei valsche voorwendsels getracht heeft zijn vertrek derwaarts, en zijn verblijf aldaar, te bemantelen, voorgevende naar Breda te gaan, en later, bij zijne terugkomst, volhoudende, dat hij werkelijk van daar teruggekeerd was; voor welk gedrag de beschuldigde geene aannemelijke reden wist op te geven;

3°. Dat hij, in den avond van den 10. Januarij naar Winssen vertrekkende, uit zijn kosthuis aldaar een groot, puntig broodmes heeft medegenomen, terwijl hij zijn eigen kleiner en zwakker tafelmes aldaar achterliet;

4°. Dat hij onderweg naar Winssen zich eenen stevigen Knuppel gesneden heeft, die in de woning van de Weduwe Otten gevonden is; en dat hij zich dus blijkbaar op aanval of verdediging heeft voorbereid;

5°. Dat het voorgeven van den beschuldigde, als of hij zich alleenlijk naar Hendrika Otten begeven had met het doel om een beslissend antwoord van haar te verkrijgen, geheel onaannemelijk wordt door het nachtelijk uur, waarop hij zich derwaarts begaf; door de gewelddadige wijze waarop hij in hare woning binnen drong; door het hardnekkig stilzwijgen, dat hij bleef bewaren, en door de mishandeling, waaraan hij zich terstond schuldig maakte; alle welke gedragingen weinig met dit doel schijnen te strooken, en weinig geschikt konden geacht worden om een gunstig antwoord van haar te erlangen.

Het Hof heeft mitsdien den schuldig verklaarde Johannes Josephus Baudoin, veroordeeld om te worden gebragt op een schavot, op te rigten op een der publieke pleinen binnen de stad Nijmegen, en aldaar met den strop om den hals te worden opgehangen, zoodat er de dood op volgt.

De beschuldigde, die, gedurende de debatten, en zelfs onder het voorlezen van het arrest, steeds de grootste koelbloedigheid had aan den dag gelegd, werd eindelijk bij de strenge toespraak van den president zoodanig geroerd, dat hij in tranen uitbarstte.

— Men leest in het *Handelsblad* onder de Correspondentie artikelen het volgende:

Een Heiboer uit Gelderland, aangespoord door de gunstige berigten, die van vele zijden zijn ingekomen, omtrent den uitslag der proefnemingen om in Julij aardappelen te pooten, ten einde daarvan reeds in Maart te kunnen rooijen, meldt, dat ook hij zoodanige proeven genomen heeft, en deelt zijne handelwijze en verkregen uitkomsten als volgt mede: De aardappelen zijn in Julij des verledenen jaars, volgens de opgegevene voorschriften in de aangewezene diepte gepoot op drie verschillende plaatsen, in hoogen zandgrond, gemengden grond en zuivere zwarte aarde, alles behoorlijk gemest. In October bloeiden de planten en hadden eenen denzelfden graad van ontwikkeling ontvangen als de late zomeraardappelen in Augustus; tegen den winter zijn zij, ter hoogte van eene palm, met blad en korte strooimest gedekt; toen reeds hadden zich aardappelen gezet van genoegzaam gelijke grootte als zij thans bij de rooijing bezitten. Het product is echter over het geheel niet grooter dan een derde van eene gewone opbrengst geweest; de smaak der vrucht is beter dan die van oude aardappelen, doch doet onder voor dien van den gewonen vroegen aardappel, welke men in Junij of Julij rooit. Gaarne zou de Heiboer vernemen, in hoeverre deze zijne waarnemingen, met die van anderen overeenkomen.

Advertentien.

F. J. M. RITS, Notaris, residerende te *'s Hertogenbosch*, zal, voor zijne Principalen op Donderdag den 6 April 1843, des avonds ten zeven ure, in het Eindhovensch Koffijhuis bewoond door M. LANDHEER te *'s Hertogenbosch*, in het openbaar finaal verkoopen:

1. *Koop.* Een Hecht en Sterk HEERENHUIS, gemerkt H. N°. 22, V. H. N°. 18 met ERF en OPENPLAATS, staande en gelegen te *'sHertogenbosch*, in de Postelstraat, op den hoek van het Lamstraatje, kadastraal bekend sectie G. N°. 845, ter grootte van 2 Roeden en 54 Ellen.

   Dit HUIS bestaat in vier Benedenkamers, zes Bovenkamers, twee groote Zolders, twee Vlieringen, Keuken, Kelder en verdere Gemakken, voorts een Gebouw over de Openplaats, dienende tot Bergplaats, Hangkamer en Zolder, zijnde van de Openplaats eenen Uitgang in het Lamstraatje.

   Te aanvaarden op 1 Augustus 1843.

   Staande met de Slagen op . . . . *f* 2925,00.

2. *Koop.* Eenen TUIN, gelegen aldaar in het Lamstraatje, kadastraal bekend sectie G. N°. 846, ter grootte van 1 Roede en 98 Ellen.

   Te aanvaarden bij de betaling der Kooppenningen.

   Staande met de Slagen op . . . . *f* 640,00.

   De voormelde twee Koopen in Massa.

   Staande met de Slagen op . . . . *f* 3560,00.

3. *Koop.* Een WINKELHUIS, gemerkt H. N°. 75, V. H. N°. 219 met ERF en OPENPLAATS, staande en gelegen aldaar, in de Postelstraat, kadastraal bekend sectie G. N°. 798, ter grootte van 84 Ellen.

   Dit HUIS bestaat in Voorhuis, Binnenvertrek, Kelderkamer, Keukentje, Hangkamer, Zolder, Kelder, Pomp en verdere Gemakken.

   Verhuurd tot 1 November 1843 voor f 2,20 wekelijks.

   Staande met de Slagen op . . . . . *f* 1100,00.

Nadere onderrigting is te bekomen ten Kantore van den Notaris RITS voornoemd.

F. J. M. RITS, Notaris, residerende te *'s Hertogenbosch*, zal voor zijne principalen, op Maandag den tienden April 1843, des avonds ten zeven ure, in het Stads-Koffijhuis, bewoond door W. REGGERS te *'s Hertogenbosch*, in het openbaar finaal verkoopen:

1. *Koop.* Een groot, hecht, sterk en bij uitstek goed ten nering staande WINKELHUIS, gemerkt A. No. 28. V. A. No. 27, van ouds genaamd de Moriaan, aan de Markt te 's Hertogenbosch, met een daarachter staande klein HUISJE ter plaatse genaamd de Meelpoort; Kadastraal bekend Sectie G. No. 546 en 547 ter grootte van 3 Roeden en 20 Ellen.

   Dit HUIS bestaat in Voorhuis, Binnenkamer, twee Hangkamers, groote Achterkamer, Keuken, Zolder en Kelder, wijders een groot Pakhuis en eene Bovenwoning met afzonderlijke Opgang, bestaande in twee Kamer, en twee Zolders; terwijl het klein HUISJE bestaat in: Benedenvertrek, Bovenkamer en Zolder, uitgang hebbende in de Tolbrugstraat.

   Deze GOEDEREN in verschillende gedeelten verhuurd, hebben gedurende de laatste jaren gemiddeld, jaarlijks opgebragt de som van . . . . *f* 460,00.

   Te aanvaarden op 1 Mei 1843.

   Staande met de Slagen op . . . . . *f* 2375,00.

   De voormelde GOEDEREN in twee afzonderlijke Perceelen, als:

   Het eerste Perceel, zijnde het voorste gedeelte, voor zoo ver de KELDER toebehoorende aan den Heer KEUKENSCHRIJVER ook strekt.

   Staande met de Slagen op . . . . *f* 1400,00.

   Het tweede Perceel, zijnde het achterste gedeelte, uitkomende in de Meelpoort.

   Staande met de Slagen, op . . . . *f* 900,00.

2. *Koop.* Een ledig ERF, ter grootte van 150 vierkante Ellen, gelegen te *'s Hertogenbosch*, ten zuiden der Zuid-Willemsvaart, tusschen Huizen toebehoorende aan den Heer J. W. KROHAN en den Heer G. STERK.

   Staande met de Slagen op . . . . . *f* 30,00.

Nadere onderrigting is te bekomen ten Kantore van den Notaris RITS voornoemd.

Bij de Gebroeders P. A. DE WIT, in het Molentje te *Oirschot*, zijn ten eerste te bekomen zijnde alderbest

MAST-ZAAD,

als ook Fijn en Grof ZAAD, zijnde voorzien van eene menigte BOLLEN thans onderhanden met springen en kan dus ieder verzekerd zijn, van goed en nieuw ZAAD en voor den naasten prijs te verkrijgen. Verzoeke bij deze de gunst en verdere Recommandatie.

NIEUWE

JAARMARKT

TE MIL.

Het Plaatselijk Bestuur van *Mil* en *St. Hubert* maakt bij deze aan het publiek bekend.

Dat de NIEUWE JAARMARKT, welke in het afgeloopen jaar 1842 binnen de Gemeente *Mil* is opgerigt, wederom zal gehouden worden op Donderdag vóór den laatsten Zondag vóór Paschen, [of Donderdag vóór Palm-Zondag] dezes jaars en voor het vervolg op dezelfde tijdstip, van ieder jaar.

Dat op gemelde **Markt** geene HASARD of DOBBELSPELEN, DRAAIBORDEN, enz., als mede geene BEDELAARS zullen worden toegelaten: En

Dat tot aanmoediging dier **Jaarmarkt**, de volgende gunst is toegestaan, dat van de ter MARKT aangebragt wordende Goederen voor dit als ook voor het volgende jaar 1844, geene PLAATS- of MARKTGELD zal behoeven te worden betaald.

Mil, den 29 *Maart* 1843.

Het Plaatselijk Bestuur voornoemd,

W. Verstraaten.

Ter Ordonnantie van hetzelve

De Secretaris

J. Verstraaten.

J. H. VAN DEN HAM, Notaris, residerende te *Boxtel*, zal voor zijne principalen in het openbaar opveilen en verkoopen.

1. *Koop.* Een HUIS, SCHUUR en ERF, staande en gelegen te *Boxtel*, binnen groot 2 Roeden 27 Ellen bij het Kadaster bekend Sectie H. Numero 97, benevens eenen daar achter gelegen MOESTUIN met den Grond waarop staat een HUISJE, groot zamen 3 Roeden 21 Ellen bij het Kadaster bekend Sectie K. Nis. 95 en 96 strekkende voor van het Marktveld tot achter aan de Rivier de Dommel.

   Bijzonder geschikt voor eene LOOIJERIJ, welke gedurende verscheidene jaren alhier is uitgeoefend.

2. *Koop.* Een Perceel BOUWLAND, genaamd Zweelders, gelegen te *Boxtel* onder *Lennisheuvel*, groot 88 Roeden 40 Ellen bij het Kadaster bekend Sectie H. No. 614.

3. *Koop.* Een Perceel HAKHOUT, genaamd Koppenbunder, gelegen te *Liempde* bij den Straatweg, groot 63 Roeden 70 Ellen bij het Kadaster bekend Sectie D. No. 395.

4. *Koop.* Een Perceel HAKHOUT, genaamd Koppenbunder, gelegen te *Liempde* bij den Straatweg, groot 92 Roeden 40 Ellen bij het Kadaster bekend Sectie D. No. 406.

Deze Verkooping zal geschieden in den Vorm der Wet, Provisioneel op Woensdag den 5 April 1843, des namiddags om 5 uren ten herberge van den Heer G. J. BUDDEMEYER te *Boxtel* en definitief veertien dagen daarna zijnde Woensdag den 19 April 1843 ter zelver ure en plaatse.

Nadere onderrigting ten Kantore van voornoemden Notaris VAN DEN HAM.

Graanmarkt

VAN 'sHERTOGENBOSCH.

van Maandag, Dingsdag en Woensdag, den 27, 28 en 29 Maart. 1843.

Even gelijk het laatst voorgaande markt berigt, is ook de aanvoer van Rogge wederom matig, welke, tegen eene geringe verminderde prijs, vlug van de hand is gegaan; het aangevoerde van Boekweit en Haver was gering, doch dit kan men betrekkelijk die productie, aan het jaargetijde toeschrijven; de navolgende prijzen zijn te noteren, als:

ROGGE 1e kwaliteit wegende 72 à 74 Nederlandsche ponden het mud, *f* 7,00 à *f* 7,15; mindere soorten *f* 6,80 à *f* 6,90; geringe *f* 6,00.

BOEKWEIT 1e kwaliteit van 65 à 68 ponden *f* 6,40 à *f* 6,[illegible] mindere *f* 6,00 à *f* 6,20; geringe *f* 5,70.

VOEDER-HAVER 1e kwaliteit van 41 à 44 ponden *f* 2,80 à *f* 3,00, mindere *f* 2,50 à *f* 2,70; geringe *f* 2,30

Meijerijsche blanke GORTHAVER en [illegible] voor de [illegible] geschikt, is tegen *f* 3,10 het mud verkocht.

Zijnde de middelprijs van de Rogge, waarnaar de zetting van het brood op Donderdag den 30 dezer is geschied *f* 7,05**.

De 3 Nederl. ponden Roggebrood 30 ½ Cents.

Het [illegible] pond boter *f* 0.65 à *f* 0.72.

's Hertogenbosch bij D. A. A. DE KOOIJ, [illegible]